

مفهوم العبادة في الإسلام

Al Khutbah 20 **So Bandingan ko Maana o Simba sii ko Islam**

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَعْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّنَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِ اللهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَنْ لاَّ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَنْ لاَّ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَلَا مُنْ هَمَدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَارِكُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَارِكُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَارِكُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى مُحَمَّدٍ وَمَنَ اهْتَدَى بِهَدْيِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ.... وَبَعْدُ:

فَيَاعِبَادَ الله يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَريم:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالإِنْسَ إِلاَّ لِيَعْبُدُونِ ، مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ, إِنَّ اللهَ هُوَ الْجَنَّ وَالإِنْسَ إِلاَّ لِيَعْبُدُونِ ، مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ, إِنَّ اللهَ هُوَ الْوَقُوَّةِ الْمِتَينُ. (الذاريات ٥٦)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastaīnuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahbihi wa manihtadā bihad'yihi ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Wa mā khalaqtul jinna wal insa illā liya'budūn, mā urīdu minhum min rizqin wa mā urīdu an ayyut'imūn, innallāha huwar razzāqu dul quwwatil matīnu. (Ad Dariyyat 56)

Manga oripn o Allāh, Bantogn tano so Allāh [s.w.t] a Kadnan tano a Mahasuti a Maporo, ko kinisampayin iyan rkitano pman sankai a mala a gawii a giankai a alongan a Jumuah, a giitano ron mazabanding so manga onayan o bandingan sii ko Islam, pd sa mala a limo o Allāh [s.w.t] ko oripn iyan a kapmbgi niyan on sa oras a giiniyan mipaganad ko agama niyan, ka so man so doniya na palaya dn kamomorkaan maana a mawatan ko mapiya inonta bo so dowa ka dinis a manga taw a siran i matatabiya sankoto a morka, a siran so pphangndao ago so pphaganad, ko manga ndaowan o Islam.

Imanto na minilomang tano dn ko giikapamagosaya ko agama tano a agama Islam, sa miakasakat tano dn sankai a bandingan a so sabot ko maana o simba sii ko Islam (maf'hūmul ibādah fil Islām). Giankai a bandingan na pd ko manga onayan a bandingan o Islam, sa miakaoma so Qur'an ago so manga Hadith o Rasūlullāh [s.a.w], ago siogo so langowan a Nabi ago so manga Rasūl pantag sankai a kaphakisaboti ran ko thito a maana o ptharoon a simba.

Manga oripn o Allāh, aya dn a mala a sabap a kiaadna rkitano o Allāh [s.w.t], so manosia ago Jinn na so kabaloy tano a barasimba sii rkaniyan, sabap sa giankanan a simba a pnggalbkn o oripn na ron madadalm so kamapiaan iyan sankai a doniya na sampay sa akhirah. Na sabap ko limo o Allāh [s.w.t] a mala ko oripn iyan na piatorayan iyan sa kapakasimba niyan ka an iyan makowa so

tarotop a dayaan sankai a kibabatog iyan ago sii ko maori niyan. Pitharo o Allāh [s.w.t] makapantag roo a:

Go da ko adna so jinn ago so manosiya inonta a pantag sa an ako iran masimba, da a pangindaw akn kiran a kabgi ran rakn sa rizki, go di ko kabaya o ba ako iran pakakana mataan a so Allah na skaniyan so paririzki a khirk ko bagr, a so Allah na matibay a di iprotos so bagr iyan (Ad Dariyat 56)

Sii sankanan a ayah na miakarinayag so ongangn o Allāh [s.w.t] ago so antap iyan ko kiaadna niyan ko manosiya ago so jinn a pantag sa kabaloy ran a barasimba ko Allāh [s.w.t]. Sii sankanan na minipatoray a kasabotan phorong o antonaa i ptharoon a simba, sa mibtad so katokawi ron ago so manga paratobowan iyan. Sii ko da tano san pn katalasaya na alowin tano so sabaad a manga paraman a makatotoro ko kipapatoray o simba. Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

Sabnar a somiogo kami sa oman i pagtaw sa sogo (sa ptharoon iran sankoto a pagtaw) a: Simbaa niyo so Allah ago pakawatani niyo so (kasimbaa ko) tagut. Na pd kiran so taw a tioro o Allah ago pd kiran so taw a miapatot on so kadadag. (An Nahl 36)

Gianan i miakanggonanao sa da dn a pagtaw a miapayag ko lopa oba inibagak o Allāh [s.w.t] a da niyan sogoa ko kasimbaa on.

Manga oripn o Allāh, so tokaw o simba a pmbthowan ko basa Arab sa (*ibādah*) na aya mitotoro anan a maana na so kapangalimbabaan, gioto i sabap a igira so lalan na pphantarn a giipakapag'ngn'ngnn sa maddmpas phiapia a madaya a kapkhaokiti ron na bithowan o basa Arab sa *ta'bīdut tarīq*, a so *ta'bīd* na phoon ko *abada* a makapopoon ko *ibādah*. Samanan na so *ibadah* ko maana niyan ko basa na so kapangalimbabaan.

Sii pman ko maana niyan ko agama Islam, na so tarotop a kapangalimbabaan ago kathapapay ko kabaya o Allāh [s.w.t], sa inggolalan so langowan a inisogo iyan ago pananggilaan so langowan a inisapar iyan. Samanan Manga oripn o Allāh [s.w.t], na so simba na miarankom iyan so langowan a galbk ago katharo a ikhasoat o Allāh [s.w.t] ago ikhababaya iyan. Sa so sakro kabintng o manosiya ko kapag'naw niyan ago so katotoroga on so kaggnk iyan ago so giiniyan kakhaokhaog na amay ka kapniniatan iyan sa mapia na palaya dn anan simba sii ko rantapan on o Islam.

Gianan i pagnas a mapapadalm sankanan a ptharoon a simba a so kapakaphapantag o manosia ago so ginawa niyan, so khoyaptaan o barandiya ko lawas iyan ago so katampar a rahasiyan, so giiniyan kapamimikiran na palaya dn anan kasosoldan o ptharoon a simba, so kiphapantagn iyan ko datar iyan a manosiya a madazg iyan antaa ka mawatan on ago so kiphapantagn iyan ko manga salakaw a kaadn a baraniawa ago so manga mangngtho antaa ka so dn so rinayagan o waraan (nature) na paliogat a makaprarad san so simba o manosiya, ka gioto i kakhamataani sa so manosiya na khalifah a pakandadatoon ko doniya a phakamo-ayann iyan on so ptharoon a simba ko Allāh [s.w.t].

Manga oripn o Allāh, giankanan a ptharoon a simba na kagdam a thatampat ko ginawa o manosiya a so rarad iyan na ipkhoat o anggawta iyan sa pnggalbkn iyan, ago phakigdam iyan ko langowan a makaliliot on a manga kaadn a salakaw. Misabap san na so simba na paliogat a mabaloy a skaniyan dn so ptharoon a parangay o Islam, di khamataanan so simba o manosiya taman sa di

mabaloy a parangay ago goagoay ago dadabiatan a phkagdam ago pkhailay o salakaw di salakaw ago khasawitan iran so gona niyan a phakapoon ko taw a gii ron nggalbk.

Manga Ortipn o Allāh, di khamataanan so simba a may ka isibay o khirk on sa isolk iyan ko girb odi na liyang sa tawarangn iyan so kaphagingd, sa giankoto a simba niyan na manga kaokhaog a daa niawa niyan sii sankoto a datar oto a btad, sa aya kakhaniawai ko simba na milomamk o khirk on ko zaronsarongan o manga taw sa mipagintaw niyan kiran ago katpngan iyan i taman a bagr ankoto a simba niyan ko giiniyan khizolbiyaan sankoto a manga taw a makaliliot on, sa odi niyan kamataani so rarad a mapia ankoto a manga simba niyan na karina sa so parangay niyan na da makamoayan, na so simba niyan na di oyagoyag ago di makaphrarad, sa aya khaonga oto na khaola skaniyan ko kapmataani niyan ko ongangn o Allāh [s.w.t] ko kiaadna niyan on a so kabaloy niyan a barasimba sii ko Allāh [s.w.t].

Manga oripn o Allāh, madakl a Muslim a di ran anan kasasabotan, sa aya kaggdama iran ko manga simba a giiran nggolawlaan na asar ka miatonay ran so manga kaokhaog a katindg karoko kasojud kaontod ko sambayang na miapasad so simba, mataan a gianan na di khasanaan ka matag anan koat ko kapnggalbka on, ogaid na so niawa niyan na maada on ago maatay oto a simba amay ka di maoyag sabap ko kagdama ko rarad iyan sii ko manga salakaw.

Aya pariala o simba na so parangay a mapia, odi na aya niawa ago aya niyan lawas. Paliogat a kasabotan o Mu'min a so giiniyan kambarasimba ko Allāh [s.w.t], na masoat iyan ago kabgan iyan sa gona so manga kaadn o Allāh [s.w.t] a salakaw ka so kaphiapaiyai niyan sankai a manga kaadn na tanda ago karina ko kapkhababayai niyan ko miadn on a so Allāh [s.w.t], andai i kailay anka ko obarobar a malangas ago matanos so kataid ko langowan a bontal iyan na tharo anka so Subhānallāh, miasotisoti so Allāh [s.w.t] a miangadn a mimbaibait a migay ko katanos ago so kataid a ipkhalilini o kailay.

Manga oripn o Allāh, so manga sahabah o Rasūlullāh [s.a.w], ago so manga ulama a miangaoona (salaf) na inipagintaw iran so thitho a maana o simba sabap ko kadalm o sabot iran on na miangondato kiran so doniya ko pat a pidoro niyan ko da mathay a masa, kiararadan iran so pagtaw ago so ingd sabap ko kapia o simba iran a gioto dn so paparangayan o Islam, na minitadok kiran so manga poso ago so manga ginawa na kiabolongan iran so gdamn ago so paniakit o pagtaw sa miatoro iran ko sindaw o Islam, sabap ko kababaloy ran a barasimba, amay ka tanodan na so taw a barasimba na siran i manga taw a manga mangompia ko masa *Muslihun*, a khagaga iran a maalin iran so ithoga o rgs o manga masa, ago kasoratan o panamar iran so pandangan o thotol sa kaat a kabolawanan a pkhabatia ko kaphlagaday o pinggibo a manga ragonan.

Ino so Musim imanto ko donia ko kiathamantaman o kadakl iran, ino siabot iran so maana ankanan a simba, ibt ko Allāh [s.w.t], ka opama o siabot iran na makowa iran so doniya ago mangondato kiran sa datar o kiapangondato iyan ko manga Muslim a miaonaan iran. Ogaid na sabap ko kalobay o sabot ko maana o simba na mapiya so ginawa iran a manga Muslim na da iran pn mallb sa ba iran miamaradika, na aya pn so salakw kiran!.

Manga oripn o Allāh, giankaya a simba a giitano pamagosayin na adn a manga olowan iyan, a skaniyan dn so miathay a kiapamagosaya tano ron a so nm rokon a Iman ago so lima rokon a agama Islam, na sii ko pithamanan a mababa on a simba na so kattrn sa di phkasn so dila amay ka di niyan khabals so podipodi ko Allāh [s.w.t], ka so kaggnk sa pantag sa kalk ko kapakatharo sa marata na simba nan a iphakarani ko sorga, gianan i karina sa so kasorgaan na malbod ago marani a di so kanarakaan, a aya kasasabota on o kadaklan a Muslim na malbod kon so kapnaraka a di so kazorga na gianan na matatankd a ribat, ka so dosa na di khaadn odi ron maadn so koat a galbk, na so kazorga na khaadn a pamikiran bo a daa ba on koat a galbk, a gioto so kaggnk odi na kattrn amay ka kalk sa kapakanggolawla sa dosa a khisabap ko katharo.

Manga oripn o Allāh, miaadn so manga sahabah o Rasūlullāh [s.a.w] a da dn a imbagak iran a galbk a mapia a khaparo a manggalbk iran inonta a inggolalan iran, sabap ko sabot iran sa gioto na

pd ko galbk a simba ko Allāh [s.w.t], aya waraan iran na giisiran zasakoya ago giisiran magoradorad ko kapakanggalbk sa mapia sii ko manga taw, so Umar ibn Al Khattab, na miatharo iyan a langowan a okit a mapnggolawla ko na pnggolawlaan ko sa bantak akn so mapiya, ogaid na di ko dn khaonaan so Abu Bakr ko giiniyan kanggolawla sa manga galbk a simba a ipzoat iyan ko Allāh [s.w.t].

Miakaisa a alongan a giindalakaw so Umar na miaoma niyan a loks a babay a di phakanono a kadodoanan sii ko barombarong iyan, na gowani a maoma niyan na pitharo iyan a hay oripn o Allāh [s.w.t], oman gawii na ikatan akn ska sa pagpr ka a pd sa pangn'nkn, na pitharo ankoto a loks a babay, a di akn mapangingindaw so limo oka ka adn a maampl rakn a salakaw rka, na pitharo o Umar a antaa skaniyan, na pitharo iyan a di ko rka ptharoon so ngaran iyan, ka pitharo iyan rakn a da dn a ptharoan ko ron o antaa skaniyan. Na gianatan akn a tig o Umar ankoto a loks na mithapok ako ko marimng a darpa ko kagaan a kakhaoma o ikakan, ka an akn mailay o antaon on i phagikat on, na daa tig iyan mathay na miailay akn so Khalīfatu Rasūlillāh, a so Abu Bakr as Siddiq a miakaoma a mawaid sa pangn'nkn na pianongit iyan ankoto a loks sa taman sa miaosog na gianatan iyan. Na so loks na tomiapnay sa langit sa miotantang ko Kadnan iyan sa pphagarapn iyan on a makalidas ko siksa so Abu Bakr as Siddiq.

Manga oripn o Allāh, so Umar Ibn Al Khattab na kagia pmbaling na giiniyan matharo a sayana dn so Abu Bakr a da dn a okit o ba akn kaombawi ko giikanggalbk sa manga pipia. So Abu bakr na kawasa ago dato o manga Muslim, a madakl i atastanggongan ko kasosodiota ko kamapiaan o ingd ago so Islam, ogaid na da dn a imbagak iyan a masa inonta a giiron nggalbk sa manga pipiya a simba ko Allāh [s.w.t], Ino sa masa ini miakaina ari na miakaama so pagatw a Musim sabap ko kapiya o manga dato iran ago so manga olowan iran? Ska dn pagari ko i smbag sa ginawa nka ka lbi ka bo a malim ko smbag o pakaiza.

Manga oripn o Allāh, aya waraan o taw a barasimba na giiniyan ipagorad so kapzagad o manga kotika ko kadawndaw ago so kagagawii sa datar o ba da a mapnggalbk iyan a mapia ka di phakaato so oras a pagosarn iyan sa daa khatoon iyan a masa a ba on phakadkha, so pman so taw a adi niyan sasabotn so kanggalbka ko manga simba na aya awid a akal iyan na mala kon so oras iyan na daa mapnggalbk iyan a khatmbang on, Allāhu Akbar, da dn ko thito a Muslim o ba niyan matharo a mala so oras iyan na daa galbk iyan, aya mataan na so Muslim a somasabot, na aya awid a akal iyan na so di niyan kaphakatoon sa masa a phakaampl on ko giiniyan kanggalbka ko manga simba niyan ko Allāh [s.w.t]. Anda dn i kagdama o Muslim sa di phakaato ago di phakaampl so oras iyan ko manga galbk iyan a simba na karina oto sa mapiya so bobolos iyan ko manga amal iyan, sii ko Islam na aya pd sa marata na so kasagad o masa ko taw a da a pnggalbkn iyan a galbk, sa ba dn oontod antaa ka miiga sa apia so dila iyan na di khakaog sa podipodi niyan ko Allāh [s.w.t].

Manga oripn o Allāh, giankaya a simba a piamagosay tano a pagarapn ami a adn a miasabot iyo ron a mabaloy a gonanao niyo, na so kapnggalbka on na magphoon sa kazakataw a tinanggisa, ago mapnggalbk a diamong a pd iyan so manga Muslim, sa datar o kapthonaya ko sambayang sa jama'ah ko masjid, na mapnggalbk pn ankaya a simba a so dn so phagingd a Muslim, na aya pondiong iyan na mapnggalbk so simba sa so dn so ummah Islamiyyah ko kadandan iyan, maana a maphakatindg so parinta a barasimba sii ko Allāh [s.w.t]. Aya sabap anan na kagia so simba ko kiazosonan iyan sa madakl na adn a manga onayan iyan a di mapnggalbk ago di maphakatindg inonta bo ko oriyan o kapakatindg o Parinta a Islam, sabap san na so simba na di khatarotop o Muslim, amay ka di niyan mapakamoayan so parinta niyan agioto so kaphagingd a Islam a tarotop a makambibisa a maradika ko langowan taman a katampar iyan sa aya bo a pzimbaan iyan na so Allāh [s.w.t] a Rabbul Alamin.

Amay ka so Muslim na kklimn iyan a barasimba, na da niyan manggalbk so kapakatindga niyan ko parinta a Islam a gioto i kakhatarotop o pithamanan a maporo ko manga simba niyan, na so klim iyan ago so tontot iyan na di bnar, sa paliogat a makala so sabot iyan ko Islam ka an iyan

katokawi i makokorang ko giiniyan kambarasimba. Anda dn i kapakabagr o simba o manosiya sa masabot iyan phorong na aya dn a khaonga niyan na so kakhaadn o panagontaman iyan ago so panamar iyan sa mipagintaw niyan so agama niyan sa tarotop sa nggolalan sa kapakatindg o parinta niyan, mapia pn antonaa i okit na pagokitan iyan sa kisampay niyan sankanan a apta a babantakn iyan, sa gianan i kakhaadn o ptharoon a Da'wah a panolon ko kapakasimba o manga taw sii ko Allāh [s.w.t], na amay ka adn a magrn sankanan a panolon iyan na khabindas so pdang o Islam a zagisikn iyan a langowan a sorok ago balamban a pagalangan iyan angkanan a panolon ko kisampay niyan ko apta iyan, sa phakatindg so Jihād sa pantag sa kaoginasi ko lalan sa mamaradika so manga taw ko kapzimbaa iran ko Allāh [s.w.t] ago lomankap so kipphananawagn ko Allāhu Akbar.

Manga oripn o Allāh, pitharo o Allāh a:

Siran oto so amay ka pakandatoon ami siran ko lopa na pakatindgn iran so sambayang ago ibgay ran so zakat, ago isogo iran so mapiya ago isapar iran so marata, go rk o Allah so khabolosan o manga btad (Al Hajj 41)

Manga oripn o Allāh, gianan i onayan a galbk o parinta Islamiyyah amay ka masamporna a makambalingan ko lopa sa makatindg pharoman sa panagontaman o manga Muslim a pphagintaw sankai a masa sa makowa iran so tabang o Allāh [s.w.t] ko giiran kapromasay sa kikokomn iran ko agama iran sa makamoayan so Parinta a Islam ko manga ingd iran.

Manga oripn o Allāh, pangnin tano ko Allāh [s.w.t] a balowin tano niyan a pd ko manga taw a pphamakin'gn iran so katharo na phagonotan iran so lbi ron a mapiya.

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko Allāh ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya **Allāh**, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kiran ago so oyagoyag kiran,

Ya **Allāh**, pakabagr agka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya **Allāh**, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya **Allāh**, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya **Allāh**, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapananggilai ami ron.

Ya **Allāh**, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya **Allāh**, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolangon iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Agimus salah.....